

[Formanden.]

I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov angående vitaminreklame.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg skal herved have den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om årpenge for tronfølgeren, prinsesse Margrethe.

Hendes kongelige Højhed prinsesse Margrethe fylder den 16. april 1958 18 år og bliver dermed myndig, jfr. § 7 i Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953, og tager fra denne dato sæde i statsrådet, jfr. grundlovens § 17. I overensstemmelse med hidtidig praksis må det anses for naturligt, at der fra denne dato at regne tillægges tronfølgeren en årpenge. Det kan i denne forbindelse oplyses, at daværende kronprins Frederik ved lov nr. 117 af 17. marts 1917 fra det fyldte 18. år at regne fik tillagt en årpenge på 48 000 kr.

Årpengebeløbet for tronfølgeren, prinsesse Margrethe, foreslås fastsat til 75 000 kr. for tiden, indtil Hendes kongelige Højhed fylder 21 år, og derefter til 100 000 kr. med et tillæg af 31 667 kr., der reguleres på tilsvarende måde som de årpengebeløb, der ydes andre medlemmer af det kongelige hus, jfr. lov nr. 298 af 17. november 1953. Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om leje.

Den gældende lejelov udløber med udgangen af marts måned 1958.

Spørgsmålet om videreførelse eller ændring af lovens bestemmelser om lejekontrol, opsigelsesforbud, boliganvisning m. v. må ses i nøje sammenhæng med byggestøtte-lovgivningen, der har afgørende indflydelse på nybyggeriets omfang og lejen i dette.

Den gældende byggestøttelov, der blev gennemført i 1955 sammen med lejeloven, udløber den 31. marts 1959, og regeringen finder det påkrævet, at revisionen af de to love behandles sammen.

Siden revisionen af leje- og boligstøtte-lovgivningen i 1955 har der inden for byggeriet og på boligmarkedet fundet en udvikling sted, som efter regeringens opfattelse gør det nødvendigt, at de forhold, der omhandles i leje- og byggestøttelovgivningen, gøres til genstand for dybtgående undersøgelser og overvejelser. Regeringen har for længst iværksat en række undersøgelser, og spørgsmålet om tilrettelæggelsen af den fremtidige boligpolitik er herefter taget op til overvejelse inden for regeringen på grundlag af det tilvejebragte materiale. Det er regeringens mål på grundlag af disse overvejelser at udarbejde forslag med henblik på en ændret lovgivning, som med hensyntagen til landets almindelige økonomiske stilling skaber mulighed for at fremme boligbyggeriet og tilvejebringe en rimelig løsning af såvel husleje problemerne som statens støtte til boligbyggeriet.

De problemer, der her er tale om, er imidlertid så mange og store, at der må tid til at analysere dem og finde frem til de løsninger på hvert enkelt område, som efter regeringens mening vil være de mest hensigtsmæssige. Dette gør, at arbejdet med at udarbejde forslag til nye love ikke vil kunne tilendebringes i så god tid, at folketinget kan få rimelig tid til behandling af forslagene, inden lejeloven udløber den 31. marts 1958. Jeg foreslår derfor, at fristen for revisionen af lejeloven udskydes til udgangen af marts måned 1959, og at loven forlænges uændret til samme tidspunkt.

Jeg vil gerne tilføje, at det er regeringens hensigt at søge arbejdet med revisionen af leje- og boligstøttelovgivningen afsluttet så hurtigt som muligt, ikke mindst fordi byggeriets folk har rimeligt krav på i god tid at blive bekendt med byggeriets vilkår i tiden efter den gældende byggestøttelovs udløb den 1. april 1959. Det er mit håb, at det vil kunne lykkes at afslutte regeringens arbejde og fremsætte lovforslag i løbet af foråret.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

[Arbejds- og boligministeren.]

Jeg tillader mig dernæst at fremsætte *for-
slag til lov om ændring af lov om renten af
udlån mod pant i fast ejendom.*

Reglerne i loven af 3. juli 1942 om renten af udlån mod pant i fast ejendom betød en lempelse i de regler, der hidtil havde været gældende på dette område. Efter loven af 6. april 1855 var maksimalrenten for lån mod pant i fast ejendom 4 pct., men der havde dog periodevis været adgang til at opnå bevilling til at kræve en højere rente.

Efter den nugældende rentelov er den eneste begrænsning, der gælder for renten, at den skal være rimelig (lovens § 1). Loven indfører desuden bestemmelser, der tager sigte på at sikre debitor adgang til at frigøre sig for tyngende lånevilkår, der er aftalt under et højt renteniveau. Sidstnævnte formål søges opnået gennem bestemmelser, der begrænser adgangen til at udbetale lån med underkurs (lovens § 2) og til at gøre lån uopsigelige fra debitores side, nemlig for 1. prioritetslån højst i 10 år, andre lån højst i 5 år (lovens § 3).

Ved lovens tilblivelse voldte dens noget teoretiske bestemmelser ingen økonomiske vanskeligheder, idet det almindelige renteniveau var lavt, men det stigende renteniveau i begyndelsen af 50'erne førte til, at kursbestemmelsen virkede hæmmende for det private udlån i fast ejendom.

Dette har bevirket, at renteloven siden 1951 gentagne gange har været udsat for kritik, bl. a. gennem et spørgsmål til boligministeren i folketinget i februar 1957.

Medens ønskerne om en ophævelse eller revision af loven oprindeligt nærmest kom fra kreditorside, er nu også debitorerne interesseret i en ændring. Baggrunden for denne udvikling er de ændrede regler for statens støtte til boligbyggeriet, navnlig reglerne om m²-tilskud til byggeri uden statslån, der har skabt et behov for private 3. prioriteter, der kun med vanskelighed har kunnet skaffes på de vilkår, der efter renteloven er mulighed for at aftale.

Regeringen har overvejet at ophæve

renteloven, men er foreløbig blevet stående ved det nu fremsatte forslag om ændring af kursreglerne, der er den største hindring for en privat finansiering af boligbyggeriet. Ændringsforslaget vedrører kun den organiserede kredit, nemlig forsikringsselskaber, pensionskasser, banker og sparekasser, samt lån ydet eller garanteret af staten, statsinstitutioner og kommuner, der fritages fra kursbestemmelserne på samme måde, som kredit- og hypotekforeningerne allerede er det. Samtidig indføres i loven en bestemmelse om, at de pågældende institutioner er forpligtigede til at forsyne debitor med oplysninger til bedømmelse af lånets effektive rente. Denne bestemmelse svarer ganske til den regel, der nu er indsat i kreditforeningslovens § 24, stk. 4, på initiativ af det folketingsudvalg, der behandlede ændringerne i kreditforeningsloven.

Den i lovforslaget indeholdte dispensationsbeføjelse for boligministeren er begrundet i ønsket om at kunne indrømme andre långivere end de nævnte fritagelse for kursbestemmelserne uden at skulle fremsætte lovforslag i hvert enkelt tilfælde.

Lovforslaget har været drøftet med en række erhvervsorganisationer, der gav udtryk for, at de principielt ønskede loven ophævet og subsidiært ønskede ændringer, der går videre end forslaget.

Jeg er af den opfattelse, at den foreslåede ændring vil gøre det muligt for den organiserede kredit i øget omfang at deltage i den direkte finansiering af boligbyggeriet, og at den derfor vil være til gavn for debitorer, der ellers ville være afskåret fra at opnå lån. Regeringen er imidlertid villig til, hvis forslaget henvises til udvalgsbehandling, i udvalget at drøfte spørgsmålet om ophævelse af loven eller ændringer, som på rimelige vilkår kan bane vej for øget kapitaltilgang til byggeriet.

Jeg anbefaler i øvrigt lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring*